

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2019. gada 24. maijā
(OR. en)

9562/19

Starpiestāžu lieta:
2018/0044(COD)

JUSTCIV 127
ECOFIN 512
EJUSTICE 83
COMPET 423
CODEC 1129
IA 162

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Iepr. dok. Nr.:	9459/19
K-jas dok. Nr.:	7222/18 + ADD 1 + ADD 1 REV 1 + ADD 2 + ADD 2 REV 2 + ADD 3
Temats:	Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par tiesību aktiem, kas piemērojami prasījumu cesijas sekām attiecībā uz trešām personām – progresa ziņojums

I. IEVADS

1. Komisija 2018. gada 12. martā saistībā ar kapitāla tirgu savienības rīcības plānu nāca klajā ar priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par tiesību aktiem, kas piemērojami prasījumu cesijas sekām attiecībā uz trešām personām ¹. Šā priekšlikuma pamatā ir Līguma par Eiropas Savienības darbību 81. panta 2. punkts (Tiesu iestāžu sadarbība civillietās), un tam piemēro parasto likumdošanas procedūru. Pēc priekšlikuma iesniegšanas tam tika pievienots Komisijas paziņojums par tiesību aktiem, kas piemērojami vērtspapīru darījumu sekām īpašuma tiesību ziņā ², un ietekmes novērtējums ³.
2. Priekšlikuma mērķis ir palīdzēt palielināt pārrobežu prasījumu darījumu skaitu un tādējādi atvieglot piekļuvi finansējumam, ES līmenī paredzot kopējas tiesību kolīziju normas, pēc kurām nosaka, kuras valsts tiesību akti ir piemērojami prasījumu cesijas sekām attiecībā uz trešām personām.

¹ 7222/18 – COM(2018) 96 final.

² 7358/18 – COM(2018) 89 final.

³ 7222/18 ADD1 REV 1 + ADD2 REV 1.

3. Deklarētais priekšlikuma nolūks ir paredzēt vienotas tiesību normas, lai noteiktu, saskaņā ar kuras valsts tiesību aktiem būtu jānosaka prasījuma īpašumtiesības pēc tam, kad tas ir cedēts pārrobežu darījumā, un lai tādējādi novērstu juridisko risku un iespējamās sistēmiskās sekas finanšu tirgos. Tādēļ ar šo priekšlikumu ir paredzēts nodrošināt juridisko noteiktību, kas sekmēs pārrobežu ieguldījumus, piekļuvi lētākiem kredītiem un tirgus integrāciju. Priekšlikumam būtu arī jānoskaidro ar esošajiem Savienības instrumentiem par piemērojamiem tiesību aktiem civillietās un komercietās, īpaši ar Regulu "Roma I", Maksātspējas regulu, Finanšu nodrošinājuma direktīvu, Norēķinu galīguma direktīvu un Likvidācijas direktīvu.
4. Šajā sakarā Komisija ierosināja, ka tiesību normu kolīziju gadījumos prasījuma cesijas sekas attiecībā uz trešām personām principā būtu jāreglamentē cedenta pastāvīgās mītnesvietas tiesību aktiem. Komisijas ieskatā, pateicoties šim noteikumam, būs vieglāk prognozēt piemērojamos tiesību aktus, jo trešās personas varēs iepriekš noskaidrot cedenta atrašanās vietu. Lai pielāgotos tirgus dalībnieku vajadzībām attiecībā uz konkrētiem prasījumu veidiem (skaidra nauda, kas kreditēta bankas kontā, un prasījumi, kas izriet no finanšu instrumentiem), Komisija ierosināja divus izņēmumus no vispārējā noteikuma, kuros tiks piemēroti cedētā prasījuma tiesību akti. Tāpat attiecībā uz tiesību aktiem, kas piemērojami prasījumu cesijas sekām attiecībā uz trešām personām pēc vērtspapīrošanas, Komisija ierosināja paredzēt izvēli starp cedenta pastāvīgās mītnesvietas tiesību aktiem un cedētā prasījuma tiesību aktiem, lai gan lielie, gan mazie komersanti varētu iesaistīties pārrobežu vērtspapīrošanas darījumos.

5. Eiropas Parlaments 2019. gada 13. februārī, ar 546 balsīm par, 35 balsīm pret un 62 deputātiem atturoties, pieņēma nostāju pirmajā lasījumā ⁴, kurā ietverti 24 grozījumi Komisijas priekšlikumā. EP ņēma vērā Komisijas priekšlikumu par to, ka prasījumu cesijas sekas attiecībā uz trešām personām būtu jāreglamentē tās valsts tiesību aktiem, kurā atrodas cedenta pastāvīgā mītnesvieta. Deputāti priekšlikumā svītroja noteikumus, kuros ir paredzēts, ka cedents un cesionārs varētu izvēlēties tiesību aktus, kas piemērojami cedētajam prasījumam, kā tiesību aktus, kas piemērojami prasījumu cesijas sekām attiecībā uz trešām personām vērtspapīrošanas darījumos.
6. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 2018. gada 11. jūlijā pieņēma savu atzinumu ⁵ par priekšlikumu, un 2018. gada 18. jūlijā savu pašiniciatīvas atzinumu ⁶ sniedza Eiropas Centrālā banka.
7. Nedz Apvienotā Karaliste, nedz Īrija nav izmantojušas iespēju, kas izklāstīta 3. pantā Līgumiem pievienotajā Protokolā (Nr. 21) par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, piedalīties ierosinātā pasākuma pieņemšanā un piemērošanā. Piemērojot Līgumiem pievienoto Protokolu Nr. 22 par Dānijas nostāju, Dānija nepiedalās ierosinātā pasākuma pieņemšanā.

⁴ 6217/19.

⁵ 11427/18.

⁶ CON/2018/33. Līgumos nav paredzēts pienākums apspriesties ar ECB.

II. DARBS PADOMĒ

8. Padome 2018. gada 6. un 7. decembra sanāksmē ņēma vērā progresu ⁷, ko darbā pie šā dosjē panākušas iepriekšējās prezidentvalstis. Balstoties uz 2018. gadā veikto darbu, prezidentvalsts sagatavoja divus pārskatītus priekšlikuma tekstus, kurus izskatīja Civiltiesību jautājumu darba grupa (Prašījumu cesija) (turpmāk "darba grupa"). Prezidentvalsts tekstu ⁸ izskatīšanai bija veltītas četras darba grupas sanāksmes, no kurām pēdējā notika 2019. gada 15. maijā.
9. Pēdējos mēnešos darba grupa arī koncentrējās uz to, lai no Komisijas saņemtu skaidrojumus par priekšlikuma finansiālajiem aspektiem un jo īpaši tā saikni ar ES tiesību aktiem finanšu pakalpojumu jomā, kā arī citiem starptautiskiem un valstu tiesību aktiem, kas varētu būt saistīti ar tiem priekšlikuma aspektiem, kuri attiecas uz kapitāla tirgiem, piemēram, darījumiem ar vērtspapīriem. Šajā ziņā darba grupai palīdzēja Finanšu pakalpojumu jautājumu darba grupas delegāti. Turklāt darba grupa kopā ar Komisiju ir arī izskatījusi virkni juridisku jautājumu, kuri izvirzīti attiecībā uz priekšlikumu un no kuriem daži ir noveduši pie grozījumiem, ar ko savos pārskatītajos tekstos nākusi klajā prezidentvalsts.

⁷ 14498/18.

⁸ Jaunākā redakcija ir izklāstīta dokumentā 7889/19.

10. 2019. gada pirmajā pusē tika apspriesti šādi galvenie noteikumi:

- a) **darbības joma (1. pants)** – darba grupa atzinīgi novērtēja līgumu subrogācijas iekļaušanu regulas darbības jomā nolūkā nodrošināt saskaņotību ar Regulu "Roma I"⁹. Jautājumā par izslēgumiem no darbības jomas ir jāturpina sarunas par iespējamiem papildu izslēgumiem, paturot prātā, ka papildu izslēgumiem nevajadzētu kavēt paredzētā priekšlikuma mērķa pilnīgu sasniegšanu, proti, novērst juridisko nenoteiktību, kas patlaban pastāv saistībā ar tiesību aktiem, kuri piemērojami sekām attiecībā uz trešām personām tādu pārrobežu darījumu gadījumos, kuros iesaistīti prasījumi;
- b) **definīcijas (2. pants)** – prezidentvalsts tekstā ir saglabātas dažas definīcijas, kā tās sākotnēji ierosinājusi Komisija (piemēram, "cedents", "cesionārs", "pastāvīgā mītnesvieta", "finanšu instruments"), taču citas definīcijas (piemēram, "cesija", "prasījums", "sekas attiecībā uz trešām personām", "kredītiestāde", "skaidra nauda") prezidentvalsts ir grozījusi, lai tās padarītu skaidrākas. Turklāt prezidentvalsts tekstā ir iekļautas jaunas papildu definīcijas (piemēram, "vērtspapīrošana", "vērtspapīri"). Delegācijas tās vēl pārbauda;

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 593/2008 (2008. gada 17. jūnijs), par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām (Roma I), *OV L 177, 4.7.2008., 6.–16. lpp.*

- c) **piemērojamie tiesību akti (4. pants)** – darba grupa ir turpinājusi izskatīt Komisijas ierosināto vispārējo noteikumu (t. i., cedenta pastāvīgās mītnesvietas tiesību akti) un tā izņēmumus (piemēram, skaidra nauda), ņemot vērā tā priekšrocības (piemēram, prognozējamību) un trūkumus (piemēram, iespējamu vajadzību pēc vairākiem izņēmumiem, tādiem kā attiecībā uz prasījumiem, kas izriet no finanšu instrumentiem). Dažas delegācijas ir ierosinājušas vairākus papildu izņēmumus, taču vēl ir jāizvērtē to nepieciešamība un pamatotība. Šajā sakarā vairākas delegācijas arī atbalsta iespēju apvērst vispārējo noteikumu (cedētā prasījuma tiesību akti), kam vajadzīgi daži izņēmumi (piemēram, faktoringi), uz kuriem attieksies cedenta pastāvīgās mītnesvietas tiesību akti; tātad šādā kontekstā darba grupa vērtēs šāda alternatīva vispārējā noteikuma priekšrocības (piemēram, to tiesību aktu identitāte, kuri piemērojami sekām attiecībā uz trešām personām un parādniekam saskaņā ar "Roma I" režīmu) un trūkumus (piemēram, mazāk paredzamības). Līdz šim šī izskatīšana ir parādījusi, ka diskusijas par to, kurš vispārējais noteikums būtu jāpieņem, un par priekšlikuma darbības jomu var sasaistīt. Tāpēc, lai sagatavotu Padomes nostāju, abu priekšlikuma elementu analīzei pēc būtības būtu jāturpinās paralēli.

Prezidentvalsts tekstā ir arī ņemtas vērā dažu delegāciju piezīmes attiecībā uz vajadzību ieviest atšķirīgu saistošo faktoru gadījumos, kad aizdevumi tiek nodrošināti ar vārda vērtspapīra tiesībām uz nekustamu īpašumu (hipotekārie aizdevumi) vai kustamu īpašumu (ķīlas). Diskusijas par šo jautājumu parādīja – ir jāparedz vai nu atšķirīgs saistošais faktors, vai arī (atkarībā no diskusiju rezultātiem) noteikums, ar ko precizē, ka valsts tiesību akti par šiem mehānismiem netiks ietekmēti, taču tas varētu būt vajadzīgs tikai gadījumos, kad nodrošinājums (vārda vērtspapīra tiesības) ir subsidiārs prasījumam. Šos jautājumus turpinās izskatīt;

- d) **piemērošana laikā (14. pants)** – diskusijas darba grupā virzās uz to, lai paredzētu, ka jaunais instruments ir piemērojams tikai prasījumu cesijām, ja cesijas līgums ir noslēgts regulas piemērošanas sākumdienā vai pēc tam.

11. Darba grupa ir arī izskatījusi atlikušos priekšlikuma noteikumus ¹⁰, kurus prezidentvalsts nav grozījusi vai kurus tā ir tikai nedaudz grozījusi salīdzinājumā ar sākotnējo Komisijas priekšlikumu. Par dažiem šiem noteikumiem ir paredzēti skaidrojumi attiecīgajos apsvērumos.

¹⁰ Vispārēja piemērošana (3. pants), piemērojamo tiesību aktu darbības joma (5. pants), prevalējošas imperatīvas normas (6. pants) sabiedriskā kārtība (7. pants), atgriezeniskās norādes (*renvoi*) nepiemērojamība (8. pants), valstis ar vairākām tiesību sistēmām (9. pants), saistība ar citiem Savienības tiesību aktu noteikumiem (10. pants), saistība ar spēkā esošām starptautiskajām konvencijām (11. pants), konvenciju saraksts (12. pants), pārskatīšanas klauzula (13. pants) un stāšanās spēkā un piemērošanas diena (15. pants).

III. NOSLĒGUMS

12. Kaut arī Rumānijas prezidentūras laikā ir panākts ievērojams progress, delegācijas turpina padziļināti analizēt priekšlikuma saturu un izskatīt prezidentvalsts tekstu. Tāpēc, ņemot vērā priekšlikuma sarežģītību, iespējamo ietekmi uz finanšu tirgiem un savstarpējo saistību ar citiem Savienības tiesību aktiem, ir jāturpina darbs tehniskā līmenī, pirms Padome pieņem politisku lēmumu. Šajā sakarā Padome sagaida, ka Komisija sniegs papildu tehnisku ieguldījumu, galvenokārt attiecībā uz 9. punktā minētajiem finansiālajiem jautājumiem.
 13. Ņemot vērā minēto, Pastāvīgo pārstāvju komiteja tiek aicināta iesniegt šo progresu ziņojumu Padomei, lai tā 2019. gada 6. un 7. jūnija sanāksmē to pieņemtu zināšanai.
-